

Datum
2021-11-08

Diarienummer
MH-2021-323-2

Miljöinspektör
Lilian Flygare Ivarsson
lilian.flygare-ivarsson@trelleborg.se
0410-73 32 48

Bilaga 1. Lagstiftning

Denna bilaga presenterar några av de regelverk som har koppling till den Lokala Kemikalieplanen. Observera att aktuell uppdaterad information bäst söks med hjälp av angivna länkar.

Miljöbalken

Miljöbalkens portalparagraf, de allmänna hänsynsreglerna och kapitel 14 om kemiska produkter och biotekniska organismer, är väsentliga för arbetet med den Lokala Kemikalieplanen.

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler

Alla krav enligt miljöbalken grundar sig i de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalkens andra kapitel. Hänsynsreglerna gäller för alla (förutom kravet på bästa möjliga teknik (BMT) som endast gäller för yrkesverksamma verksamhetsutövare) och de ska användas i alla sammanhang där miljöbalkens bestämmelser gäller. De hänsynsregler som främst berör kemikalieplanen är:

Kunskapskravet

Kunskapskravet innebär att den som driver en verksamhet eller utför en åtgärd ska ha tillräcklig kunskap för att kunna skydda människors hälsa och miljö.

Försiktighetsprincipen

Försiktighetsprincipen innehåller bland annat att – redan risken för negativ påverkan på människors hälsa och miljö medför en skyldighet att utföra åtgärder för att förhindra en störning.

Produktvalsprincipen

Produktvalsprincipen innebär att alla ska undvika att använda eller sälja produkter som kan vara skadliga för människors hälsa eller miljö, om produkterna kan ersättas med andra mindre farliga produkter.

Miljöbalken kapitel 14

I miljöbalkens 14 kapitel finns nationella regler kring kemiska produkter och biotekniska organismer. Kapitlet reglerar: spridning av bekämpningsmedel, hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer samt krav på tillstånd, godkännande, förbud eller dispens av sådana produkter, inklusive bekämpningsmedel.

Information om miljöbalken, 14 kapitlet och föreskrifter fattade med stöd av miljöbalken finns på [Miljöbalken och andra svenska lagar och förordningar - Kemikalieinspektionen](#)

EU-förordningar och EU-direktiv

Större delen av lagstiftningen inom Kemikalieinspektionens ansvarsområde är reglerad på EU-nivå. Lagstiftningen omfattar kemiska produkter, bekämpningsmedel och varor. Vissa av reglerna för kemiska produkter gäller också för biotekniska organismer.

Information om EU-förordningar och införlivade EU-direktiv hittar du på [Lagar och regler - Kemikalieinspektionen](#)

Reach-förordningen

Grundprincipen i Reach-förordningen är att du som tillverkar eller importerar kemiska ämnen i mängder om minst ett ton per år ska registrera dessa hos Europeiska kemikaliemyndigheten, Echa. Ämnen som inte är registrerade får inte släppas ut på EU-marknaden.

I princip omfattas alla kemiska ämnen av Reach-förordningen. Det betyder att kemiska ämnen i till exempel rengöringsprodukter och målarfärger samt i varor som kläder, möbler och hushållsapparater omfattas. Därför påverkas de flesta företag i EU av förordningen.

EU kan förbjuda farliga ämnen om riskerna med dem inte går att hantera. Det kan även krävas tillstånd för att få använda vissa ämnen i EU.

Mer information finns på [Lagar och regler - Kemikalieinspektionen](#) och [Reach-förordningen - Kemikalieinspektionen](#)

Kandidatförteckningen

Ämnena med egenskaper som kan medföra allvarliga och bestående effekter på människors hälsa och på miljön, så kallade särskilt farliga ämnen, SVHC-ämnen, hamnar på kandidatförteckningen. Det är ämnen som:

- är cancerframkallande (kategori 1A eller 1B)
- skadar arvsmassan (könscellsmutagena i kategori 1A eller 1B)
- stör fortplantningsförmågan (reproduktionstoxiska i kategori 1A eller 1B)
- är långlivade, bioackumulerande och toxiska (så kallade PBT-ämnen)
- är mycket långlivade och mycket bioackumulerande (så kallade vPvB-ämnen)

har andra särskilt farliga egenskaper som anses vara lika allvarliga som de ovan, till exempel hormonstörande egenskaper.

Information om SVHC-ämnen och kandidatförteckningen finns på [Kandidatförteckningen - Kemikalieinspektionen](#)

Begränsningar

En del användningar av kemikalier innebär oacceptabla risker för människa eller miljö. För sådana användningar kan EU besluta om förbud eller andra restriktioner, så kallade begränsningar. Även om ett ämne är klassificerat som farligt kan det ändå vara möjligt att hantera och använda ämnet på ett säkert sätt. För sådana

användningar finns det inget skäl till begränsning. Det betyder att ett begränsat ämne inte behöver vara totalförbjudet och att det alltså är tillåtet för de användningar som inte omfattas av begränsningen.

Information om begränsningar finns på [Begränsningar i Reach – EU-regler för vissa kemikalier - Kemikalieinspektionen](#)

Krav som gäller varor

Krav på information till kunder

Om en vara innehåller mer än 0,1 viktprocent av ett ämne som finns på kandidatförteckningen ska leverantören av varan lämna information så att mottagaren kan använda varan på ett säkert sätt.

Informationskravet gäller för alla led i distributionskedjan, inklusive återförsäljare. Informationen ska minst omfatta ämnets namn och lämnas till yrkesmässigt verksamma kunder. Konsumenter ska på begäran få samma information inom 45 dagar. Informationen ska lämnas kostnadsfritt.

Information om Reach och varor finns på [Reach och varor - Kemikalieinspektionen](#)

Tillsynen av Reach-förordningen omfattas sedan 16 juli 2021 av marknadskontrollförordningen.

CLP-förordningen

CLP-förordningen (Classification, Labelling and Packaging of Chemicals) innehåller regler för klassificering, märkning och förpackning av kemiska produkter. För att få släppa ut kemiska produkter på marknaden behöver du se till att följa dessa regler.

Information om CLP-förordningen finns på [CLP-förordningen – klassificering, märkning och förpackning av kemiska produkter - Kemikalieinspektionen](#)

Tillsynen av CLP-förordningen omfattas sedan 16 juli 2021 av marknadskontrollförordningen.

Den nya marknadskontrollförordningen trädde i kraft 16 juli 2021. Tillsynen av de flesta EU-förordningar som Kemikalieinspektionen ansvarar för omfattas numera av marknadskontrollförordningen istället för miljöbalken. Det innebär att bestämmelser om hur tillsynen av till exempel Reach-, CLP-, och biocidförordningarna ska genomföras nu ligger under marknadskontrollförordningen. Däremot omfattas inte tillsynen enligt Växtskyddsmedelsförordningen och nationell lagstiftning.

Marknadskontrollförordningen finns på [Förordning \(2014:1039\) om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn Svensk författningssamling 2014:2014:1039 t.o.m. SFS 2021:694 - Riksdagen](#)